32004E0570

ZAJEDNIČKA AKCIJA VIJEĆA 2004/570/ZVSP

od 12. srpnja 2004.

o vojnoj operaciji Europske unije u Bosni i Hercegovini

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 14., članak 25. treći stavak, članak 26. i članak 28. stavak 3.,

budući da:

(1) Europsko vijeće je najavilo spremnost Europske unije za misiju ESOP-a u Bosni i Hercegovini (BiH), uključujući vojnu komponentu.

(2) Opći okvirni sporazum za mir u BiH (GFAP) predviđa, *inter alia*, aranžmane za uspostavu višenacionalnih vojnih snaga za provedbu mira.

(3) Vijeće je 12. srpnja 2004. donijelo Zajedničku akciju 2004/569/ZVSP [1] o mandatu Posebnog predstavnika Europske unije u Bosni i Hercegovini. Posebni predstavnik EU-a (PPEU) u BiH promiče cjelokupnu političku koordinaciju EU-a u BiH.

(4) Vijeće je 11. ožujka 2002. donijelo Zajedničku akciju 2002/210/ZVSP [2] o Policijskoj misiji Europske unije (EUPM), kojom se uspostavljaju i jačaju sposobnosti policijskog nadzora u regiji, posebno na državnoj razini i u borbi protiv organiziranog kriminala.

(5) Vijeće je 26. travnja 2004. odobrilo opći koncept za misiju ESOP-a u BiH, uključujući vojnu komponentu.

(6) Europsko je vijeće od 17. do 18. lipnja 2004. usvojilo sveobuhvatnu politiku prema BiH.

(7) Na sastanku na vrhu šefova država i vlada članica NATO-a od 28. do 29. lipnja 2004. u Istanbulu odlučeno je da se operacija SFOR-a (NATO) u Bosni i Hercegovini završi do kraja 2004.

(8) Rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1551 (2004.), usvojena 9. srpnja 2004., pozdravila je namjeru Europske unije da od prosinca 2004. započne misiju EU-a u Bosni i Hercegovini, uključujući vojnu komponentu, u skladu s uvjetima utvrđenima u pismu od 29. lipnja 2004. ministra vanjskih poslova Irske i predsjednika Vijeća Europske unije Predsjedništvu Vijeća sigurnosti. Nadalje, Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda odlučilo je da se sporazumi o statusu snaga, koji su trenutačno sadržani u Dodatku B Prilogu 1.A Mirovnom sporazumu, privremeno primjenjuju na predloženu misiju EU-a i njezine snage, i to od trenutka njihove uspostave u Bosni i Hercegovini, dok se sve stranke tih sporazuma u pogledu toga ne usuglase.

(9) Vijeće je suglasno da bi vojna operacija EU-a morala djelovati odvraćajuće te da bi trebala trajno preuzeti odgovornost za izvršenje zadaća navedenih u prilozima 1.A i 2. Općem okvirnom sporazumu za mir (GFAP) u BiH i u skladu sa svojim mandatom doprinijeti stvaranju zaštićenog i sigurnog okružja, kako bi se ispunile ključne zadaće iz Plana provedbe misije Ureda visokog predstavnika i Procesa stabilizacije i pridruživanja (PSP).

(10) Operacija treba ojačati sveobuhvatni koncept EU-a prema BiH i podržati napredak BiH vlastitim naporima na putu prema EU integracijama, s ciljem potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju kao srednjoročnim ciljem.

(11) Vojna operacija EU-a treba imati pune ovlasti, koje se ostvaruju preko zapovjednika snaga, kako bi ispunila ulogu navedenu u prilozima 1.A i 2. Općem okvirnom sporazumu za mir (GFAP) u BiH, odnosno nadgledati provedbu vojnih aspekata GFAP-a i procijeniti poštuju li stranke svoje obveze te u slučaju nepoštivanja poduzeti odgovarajuće mjere.

[1] SL L 252, 28.7.2004., str. 7.
[2] SL L 70, 13.3.2002., str. 1.

(12) Europska unija bi se, osim kontakata koje je već uspostavila s obzirom na svoje aktivnosti u BiH, trebala usko savjetovati s tijelima BiH, posebno s ministrom obrane, u pogledu vođenja vojne operacije EU-a.

(13) Savjetovanja s NATO-om odvijat će se u skladu s odgovarajućim odredbama utvrđenima u razmjeni pisama od 17. ožujka 2003. između Glavnog tajnika/Visokog predstavnika (GT/VP) i Glavnog tajnika NATO-a. U kasnijoj razmjeni pisama od 30. lipnja odnosno 8. srpnja 2004., Sjevernoatlantsko vijeće pristalo je staviti na raspolaganje zamjenika Glavnog zapovjednika za Europu (DSACEUR) kao zapovjednika operacije EU-a i suglasilo se da glavni stožer operacije EU-a bude pri SHAPE-u.

(14) Politički i sigurnosni odbor (PSO) treba vršiti politički nadzor i strateški voditi vojnu operaciju EU-a u BiH te donositi odgovarajuće odluke u skladu s člankom 25. trećim stavkom Ugovora o Europskoj uniji.

(15) U skladu sa smjernicama utvrđenima na sastanku Europskog vijeća u Nici od 7. do 9. prosinca 2000., ova Zajednička akcija treba utvrditi ulogu Glavnog tajnika/Visokog predstavnika (GT/VP), u skladu s člancima 18. i 26. Ugovora o Europskoj uniji, u provedbi mjera u okviru političkog nadzora i strateškog vođenja, koji vrši PSO, u skladu s člankom 25. Ugovora o Europskoj uniji.

(16) Treće države trebaju sudjelovati u vojnoj operaciji EU-a u skladu sa smjernicama koje utvrđuje Europsko vijeće.

(17) U skladu s člankom 28. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji troškove operacije koji nastanu na temelju ove Zajedničke akcije i koji imaju implikacije u području obrane ili obrane, trebaju snositi države članice u skladu s Odlukom Vijeća 2004/197/ZVSP od 23. veljače 2004. o uspostavi mehanizama za upravljanje financiranja zajedničkih troškova operacija Europske unije s implikacijama u području vojske ili obrane [1] (dalje u tekstu: „ATHENA").

(18) U skladu s člankom 14. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji potrebno je u zajedničkim akcijama utvrditi sredstva koja se stavljaju na raspolaganje Uniji. Financijski referentni iznos za zajedničke troškove vojne operacije EU-a predstavlja trenutačno najbolju ocjenu te ne dovodi u pitanje konačne iznose koji će biti uključeni i odobreni u proračunu u skladu s načelima utvrđenima u ATHENA-i.

(19) U skladu s člankom 6. Protokola o stajalištu Danske koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, Danska ne sudjeluje u izradi i provedbi odluka i mjera Europske unije koje imaju implikacije u području obrane. Danska ne sudjeluje u provedbi ove Zajedničke akcije i stoga ne sudjeluje u financiranju operacije,

DONIJELO JE OVU ZAJEDNIČKU AKCIJU:

Članak 1.

Misija

1. Podložno daljnjoj odluci Vijeća o početku operacije, nakon što su donesene sve odgovarajuće odluke, Europska unija provodi vojnu operaciju u Bosni i Hercegovini (BiH) pod imenom „ALTHEA", koja treba djelovati odvraćajuće, trajno preuzeti odgovornost za izvršenje zadaća navedenih u prilozima 1.A i 2. Općem okvirnom sporazumu za mir (GFAP) u BiH i u skladu sa svojim mandatom doprinijeti stvaranju zaštićenog i sigurnog okružja u BiH, koje je potrebno kako bi se ispunile ključne zadaće iz Plana provedbe misije OHR-a i PSP-a.

2. Snage koje su u tu svrhu razmještene, djeluju u skladu s općim konceptom koje je odobrilo Vijeće.

3. Vojna operacija EU-a izvršava se korištenjem zajedničkih sredstava i sposobnosti NATO-a, na način kako je usuglašeno s NATO-om.

Članak 2.

Imenovanje zapovjednika operacije EU-a

Admiral Rainer FEIST, zamjenik Glavnog zapovjednika za Europu (D-SACEUR), imenuje se zapovjednikom operacije EU-a.

Članak 3.

Određivanje operativnog sjedišta EU-a

Operativno sjedište EU-a nalazi se pri Vrhovnom vojnom zapovjedništvu savezničkih snaga u Europi (SHAPE).

Članak 4.

Određivanje zapovjednika snaga EU-a

General bojnika A. David LEAKEY imenuje se zapovjednikom snaga EU-a.

[1] SL L 63, 28.2.2004., str. 68.

Članak 5.

Planiranje i početak operacije

Vijeće odlučuje o početku vojne operacije EU-a nakon odobrenja Plana operacije i pravila o uporabi oružanih snaga te donošenja svih potrebnih daljnjih odluka.

Članak 6.

Politički nadzor i strateško vođenje

1. PSO pod odgovornošću Vijeća obavlja politički nadzor i strateški vodi vojnu operaciju EU-a. Vijeće ovim ovlašćuje PSO za donošenje odgovarajućih odluka u skladu s člankom 25. Ugovora o Europskoj uniji. Ovo ovlaštenje uključuje ovlasti za izmjenu dokumenata o planiranju, uključujući Plan operacije, zapovjedni lanac i pravila o uporabi oružanih snaga. Ovo ovlaštenje također uključuje i ovlasti za donošenje daljnjih odluka o imenovanju zapovjednika operacije EU-a i/ili zapovjednika snaga EU-a. Ovlasti za donošenje odluka u pogledu ciljeva i završetka vojne operacije EU-a ostaju u nadležnosti Vijeća, kojem pomaže GT/VP.

2. PSO redovito izvješćuje Vijeće.

3. PSO prima redovita izvješća od predsjednika Vojnog odbora Europske unije (PVOEU) u pogledu vođenja vojne operacije EU-a. Politički i sigurnosni odbor (PSO) može prema potrebi pozvati zapovjednika operacije EU-a i/ili zapovjednika snaga EU-a na svoje sastanke.

Članak 7.

Usklađen odgovor EU-a

1. Ova je operacija dio usko koordinirane prisutnosti EU-a u BiH. Vijeće osigurava najveću moguću usklađenost i učinkovitost napora EU-a u BiH. Ne dovodeći u pitanje nadležnost Zajednice, PPEU promiče cjelokupnu političku koordinaciju EU-a u BiH. PPEU predsjeda skupinom za koordinaciju, sastavljenom od svih čimbenika EU-a prisutnih na terenu, uključujući zapovjednika snaga EU-a, s ciljem koordiniranja provedbenih aspekata akcije EU-a.

2. Zapovjednik snaga EU-a uzima u obzir savjet PPEU-a o lokalnim političkim prilikama, ne dovodeći u pitanje zapovjedni lanac, posebno u pogledu pitanja za koja PPEU ima posebnu ili jasno navedenu ulogu, te u okviru svog mandata nastoji razmotriti svaki zahtjev PPEU-a.

3. Zapovjednik snaga EU-a prema potrebi uspostavlja veze s EUPM-om.

Članak 8.

Vojno vođenje

1. Vojni odbor EU-a (VOEU) prati pravilno izvršavanje vojne operacije EU-a, koja se provodi pod odgovornošću zapovjednika operacije EU-a.

2. VOEU prima redovita izvješća od zapovjednika operacije EU-a. Vojni odbor može prema potrebi pozvati na svoje sastanke zapovjednika operacije EU-a i/ili zapovjednika snaga EU-a.

3. PVOEU je glavna osoba za kontakt sa zapovjednikom operacije EU-a.

Članak 9.

Odnosi s BiH

GT/VP i PPEU u BiH, svaki u okviru svog mandata, glavne su osobe za kontakt s tijelima BiH u pogledu pitanja u vezi s provedbom ove Zajedničke akcije. Predsjedništvo se redovito i bez odgađanja izvješćuje o tim kontaktima. Zapovjednik snaga EU-a održava kontakt s lokalnim tijelima, u uskoj koordinaciji s PPEU-om u pogledu pitanja koja su bitna za njegovu misiju.

Članak 10.

Koordinacija i povezivanje

Ne dovodeći u pitanje zapovjedni lanac, zapovjednici EU-a u uskoj su koordinaciji s PPEU-om u BiH kako bi osigurali usklađenost vojne operacije EU-a u širem kontekstu aktivnosti EU-a u BiH. U tom okviru se zapovjednici EU-a prema potrebi povezuju s drugim međunarodnim čimbenicima na tom prostoru.

Članak 11.

Sudjelovanje trećih zemalja

1. Ne dovodeći u pitanje autonomiju Europske unije u donošenju odluka i jedinstveni institucionalni okvir te u skladu s odgovarajućim smjernicama Europskog vijeća:

— članice NATO-a koje nisu članice EU-a i Kanada sudjeluju u vojnoj operaciji EU-a ako to žele,

— zemlje kandidatkinje za pristupanje Europskoj uniji može se pozvati da sudjeluju u vojnoj operaciji EU-a u skladu s dogovorenim načinima,

— može se također pozvati potencijalne partnere i druge treće zemlje da sudjeluju u operaciji.

2. Vijeće ovlašćuje PSO da na preporuku zapovjednika operacije EU-a i VOEU-a donese odgovarajuće odluke o prihvaćanju predloženih doprinosa.

3. Podrobni aranžmani u vezi sa sudjelovanjem trećih država predmet su sporazuma, u skladu s člankom 24. Ugovora o Europskoj uniji. GT/VP, koji pomaže Predsjedništvu, može u njegovo ime pregovarati o tim dogovorima. Ako su EU i treća država sklopile sporazum o uspostavi okvira za sudjelovanje te treće države u operacijama EU-a za upravljanje krizama, odredbe takvog sporazuma primjenjuju se na ovu operaciju.

4. Treće države koje u vojnom pogledu znatno doprinose vojnoj operaciji EU-a imaju ista prava i obveze u smislu svakodnevnog vođenja operacije kao i države članice EU-a koje sudjeluju u operaciji.

5. Vijeće ovim ovlašćuje PSO za donošenje odgovarajućih odluka u pogledu uspostave Odbora država koje doprinose operaciji, ako treće zemlje daju značajan doprinos u vojnom pogledu.

Članak 12.

Financijski aranžmani

1. Zajedničkim troškovima vojne operacije EU-a upravlja ATHENA.

2. Za potrebe ove vojne operacije EU-a:

— troškovi u vezi s vojarnama i smještajem snaga u cjelini ne smatraju se zajedničkim troškovima,

— troškovi vezani uz prijevoz snaga u cjelini ne smatraju se zajedničkim troškovima.

3. Ne dovodeći u pitanje financiranje bilo kakve buduće operacije i s obzirom na posebne zahtjeve pri uspostavi ove operacije, Vijeće može u kontekstu Procesa stvaranja snaga razmotriti pitanje financiranja Višenacionalne operativne jedinice sjever.

4. Financijski referentni iznos za zajedničke troškove vojne operacije EU-a je 71 700 000 EUR.

5. U postupcima nabave za potrebe vojne operacije EU-a mogu sudjelovati ponuđači iz država članica EU-a koje doprinose financiranju operacije.

Članak 13.

Odnosi s NATO-om

1. Odnosi s NATO-om odvijaju se u skladu s odgovarajućim odredbama utvrđenima u razmjeni pisama od 17. ožujka 2003. između Glavnog tajnika/Visokog predstavnika i Glavnog tajnika NATO-a.

2. Čitav zapovjedni lanac snaga EU-a, nakon savjetovanja između EU-a i NATO-a, ostaje pod političkim nadzorom i strateškim upravljanjem EU-a sve vrijeme odvijanja vojne operacije EU-a. U tom okviru zapovjednik operacije EU-a izvještava o provedbi operacije samo tijela EU-a. NATO o razvoju situacije obavješćuju odgovarajuća tijela, posebno PSO i PVOEU.

Članak 14.

Dostavljanje informacija NATO-u i trećim zemljama

1. Ovim se GT/VP ovlašćuje da NATO-u i trećim strankama, koje su povezane s ovom Zajedničkom akcijom, dostavi klasificirane podatke i dokumente EU-a koji su nastali za potrebe vojne operacije EU-a u skladu sa sigurnosnim propisima Vijeća.

2. Ovim se GT/VP ovlašćuje da dokumente EU-a koji nisu klasificirani, a odnose se na rasprave Vijeća u pogledu operacije i obuhvaćeni su obvezom čuvanja profesionalne tajne na temelju članka 6. stavka 1. poslovnika Vijeća, dostavi trećim strankama koje su povezane s ovom Zajedničkom akcijom.

Članak 15.

Djelovanje Zajednice

Vijeće primjećuje namjeru Komisije da prema potrebi usmjerava svoje djelovanje prema postizanju ciljeva ove Zajedničke akcije.

Članak 16.

Proces preispitivanja

1. Kao dio procesa preispitivanja misije EU-a, svakih se šest mjeseci provodi preispitivanje

— kako bi PSO, uzimajući u obzir sigurnosno stanje i savjete VP-a/PPEU-a i savjete zapovjednika snaga EU-a dane putem zapovjednog lanca, te slijedeći savjete VOEU-a o vojnom aspektu, mogao donijeti odluku o bilo kakvoj promjeni obujma, mandata i zadataka vojne operacije EU-a, kao i o tome kada treba završiti operaciju,

— kako bi PSO mogao odlučiti, uzimajući u obzir sigurnosno stanje i savjete VP-a/PPEU-a, zapovjednika snaga EU-a, voditelja misije EUPM-a, te slijedeći savjete VOEU-a i Odbora za civilne aspekte upravljanja krizama (CIVCOM), o tome treba li pojedine snage Združene policijske jedinice na području pod odgovornošću PPEU-a u potpunosti ili djelomice razmjestiti, kako bi preuzele obveze podupiranja vladavine prava, uključujući pružanje podrške Državnoj agenciji za istrage i zaštitu (SIPA). U ovom se slučaju provjerava sastav policijskih i vojnih misija.

2. Vijeće najkasnije do 31. prosinca 2005. donosi ocjenu o nastavku operacije.

Članak 17.

Stupanje na snagu i završetak

1. Ova Zajednička akcija stupa na snagu na dan donošenja.

2. Vojna operacija EU-a završava na datum o kojem odluku donosi Vijeće.

3. Ova se Zajednička akcija stavlja izvan snage nakon ponovnog razmještanja svih snaga EU-a, u skladu s odobrenim planom završetka vojne operacije EU-a.

Članak 18.

Objava

Ova se Zajednička akcija objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. srpnja 2004.

Za Vijeće
Predsjednik
B. BOT